

DM MAGAZIN

Polner Zoltán

Szerelem

Barna hajad fésüli a szám,
hó lepi az arcom.

Piros holdú
jegényék ideje ez már.
Ünnepekkel átkozódok.

Havat zabáló ablakomon
káromkodó vőfély zörget.
Füstölő gyertyákkal
a násznép, Törkölyvel
itatják a csecsemőket.

Vérrel felcicomázott lovak
feszülnek szélnek, fagnak.

Lépéseid
a szikrázó téli éjből
vakítóan kiragynak.

Csontig bővülő sötét szavak
csöndjével jelölisz meg.

Hajnakra kék
tájtékú harangok hozzák
megvirágzó jegykendődet.

Zsargon

Kórházi zárójelentés. Cor: EKG synus tachicardia, enyhén bal-felé ívelő cosynus tendencia, jobb oldal ép, a tangens szakaszban permanens fibrilláció. EKS alig nulla, billentyűk záródnak, arhythmusos zavar GKE, KSE szerint: Ø, KST kifizetve. Vér: 801 g-hgm, 5 mil. vvs., 3. mil. fvs., kedvező, lokalizálást nem igényel. GMH relatív, dislocatio 9/20/12 Almerston szerint. Op.: 2/7324, szöv. tan. vizsg. neg. a Seb. Kl. 975/1977. (6) 34. alapján. Tüdő: dispersio nem következett be. Jobb oldali, bal oldali lebe-nyeken TRG, RTG, TGR Rtg: meszesedés. A bal lebe-ny jobb oldali alsó harmadában részbeni granulatio, op. necess. neg., max. invest. intr. Imicitis gyanú kizárva.

Javallat: nicot. Ø, alc. Ø, anab. ster. rob. étrend, sok mozgás, ezért körzeti orvosát rendszeresen keresse fel. Contra cas.: beteg Ø.

Beteg gyógyultan távozott, de mozgásképtelen. Zárójelentés átadva.

A 89/1979. (I. 5.) ÁM-DE sz. rendelet a 88/1979. (I. 3.) ÁM-DE sz. rendelet módosításáról. A 88/1979. (I. 3.) ÁM-DE sz. rendelet 1. §-ának új szövege: 1. §. Péklapátot csak péklapátként szabad használni. Ertelmező rendelkezések: A „péklapát” kifejezésre a 10/1978. (II. 7.) sz. rendelet 3. § (4) bekezdése c) pontjában, a „csak” kifejezésre a 39/1978. (V. 7.) ÁM-DE sz. rendelet 4. § (5) bekezdés d) pontjában, a „szabad” kifejezésre a 55/1978. ÁM-DE sz. rendelet 5. § (6) bekezdés e) pontjában, a „használni” kifejezésre a 73/1978. (IX. 19.) ÁM-DE sz. rendelet 6. § (7) bekezdés f) pontjában foglaltak az irányadók.

A 88/1979. (I. 3.) ÁM-DE sz. rendelet 2. § (1)-(4) bekezdései a 3. § (5)-(8) bekezdéseire változnak. A 2. § egyéb rendelkezései hatályukat veszítik. Ugyancsak hatályukat veszítik a 3. § (1)-(3) bekezdései, amelyek az új rendelkezés folytán alakultak ki.

Az 1. §-ban foglalt rendelkezés elmulasztása szabálysértést valószínűsíthet.

120-11=108(?)1979. NA-HAT —O sz. határozat. ... A tereprendezés folytán szükségessé vált állammegóvási munkákat az alábbi feltételekkel engedélyezem: A telek belső határáról kifelé számított 3 m-en belül létesítményt emelni nem lehet. Amennyiben ilyenre kerülne sor, a falvastagság nem haladhatja meg a telken lévő házingatlan előtt kialakítandó V keresztmetszetű árok talpszélességének kétszeresét, illetve az átlós tengelyű megoldással elhelyezett ablakok alsó szélé és a tetőszelvény kezdővonal közötti távolság felét. Ha meghaladná, a mértékülépés nem lehet több, mint a szomszédos telkek átlagos területének 2007-ed része. Ha a 2007-ed résznél a mértékülépés nagyobb lenne, engedélyezhető.

Gyermekkorom kacagó, mindig jó kedvű, derűt hozó jó tündére Dusi volt. Oszálytársak voltunk, és kezdetől fogva jó barátok. Közepes tanuló volt, árva kislány. Édesanyja roppant szigorú, régimódi aszszony, s két, nála sokkal idősebb nővére már dolgozott, így járathatták Dusit gimnáziumba. Engem, az eminens tanuló felkeretek, korrepetáljam Dusikát. Ez volt az ürügy, hogy minden délután nálunk tartózkodhatott. A leckét átvettük, de Dusinak mindig másutt járt az esze.

— Olyan jó nálatok lenni! — bizonygatta, s úgy ragyogott a szeme, mint a karakterbabáké a kirakatban. Ilyen csodálatosan nagy, sötét pillákkal árnyékolta, kifejező szemeket sem azelőtt, sem azóta nem láttam. Annyi élenkség, huncutság, rajongás és álmodozás fért bele ebbe a babaszempárba.

Imádtam a kisebb testvéreimet, különösen a 4 éves kis húgomat, akit boldogan megmosdatott, fésűlgetett, öltöztetett. Fiútestvéreimet is szívesen tutujgatta, néha meg — édesanyám parancsára — elfenekelte őket. Dusi volt nálunk az anyahelyettes, rajongtunk érte. Ő meg a mi kötetlen, bohém és gyakran szertelen család légkörünket szerette. Amikor édesanyám néhai szubrettszerepeiből énekelgetett, s a hat gyereke, meg Dusi képezte a közönséget; vagy édesapám legújabb operettjéből játszott el részleteket, Dusi végtelenül hálás volt. Szép szoprán hangja volt, és roppant kifejező arcjátéka. Édesapám azt mondta:

— Dusika, tanulj énekelni, beled színészöl leszel!

— Bácsi, kérem, dehogyan is lehet én színészni! Családanyá leszek!

Az volt az álma, vágyainak vágya, hogy ha férjhez megy majd, legalább hat gyereke legyen. Fő hivatású anyaságra pályázott, soha semmi másra.

És — színészöl lett. Városunkban élt egy gazdag mecénás, az finanszírozta Dusi színiiskolai tanulmányait. Érettségi után így elszakadtunk egymástól. Dusi Budapestre került, és a „Gyönyörű bokrétá” egyik szolótáncosnője lett. Turnéra is vitték, Svájcba, Olaszországba. Küldte haza az újságokat; cikkeket, fényképeket bizonyították, hogy tehetséges, és külföldön minden újság kiemelte, hogy „valódi magyar szépség”. Hát bizony alig ismertünk rá a fényképeken, olyan bűbájosan szép volt. Lefogyasztották — gyermekéveinkben erősen molett volt —, zafirkek, gyönyörű szeme még nagyobb-nak tűnt a mézeskalács szívhez hasonló kis arcában. Hímzett, díszparasztruháiban, papucos lábának harcsú bokája láttán, stilizált pártában, vagy gyöngyöskaláris főköttében, násfakkal és kőszötyűkkel teleaggatva is olyan természetesen hatott a képeken, mintha a magyar falu gyermeke lett volna. Hát az volt, valódi magyar szépség.

Aztán magam is elkerültem abból a vidéki városból, ahol gyermekkorunkat és kora ifjúságunkat együtt neveltük és sirtuk végig. Dusinál könnyen állt a nevetés, meg a sírás. Olyan csillogó kedvességgel, oly hosszan és gyöngyöző variációkkal tudott nevetni, ahogyan emlékeztem

Dusi

szerint senki sohasem. Hány-szor elevenítettük fel később azt az epizódot a gimnáziumból, amikor körülálltuk Dusit, és nem enged-tük közel hozzá a hittanár... Valami gyermekes csacsiságon nevetett akkor, és ha Dusi amolyan igazán jóízű kacagott — el-eredt a folyóvíz... Percek alatt vizes lett körülötte minden, az iskolapad, a padló, a cipője, ruhá-ja, alsó és felső fehérneműje stb. És — szerelmes volt a tisztelen-dő úrba... Jaj, csak Ő meg ne lássa az árvizet! Körülvettük hát, mindnyájan, akik szerettük jó szívűért, behízsgó modoráért, és az egész iskolatermet betöltö, csodálatos kacagásáért.

A tisztelendő úr nem nyugodt bele, ám mégis csak megfordult, visszament a katedrára, majd engem pécézt ki, s faggatott, hogy mi történt Dusival, és körülötte?

— Ne tessék érdeklődni, ez női dolog! — vágtam ki a rezet. A hittanár kicsit félreértette. Dusi fejlett volt már a negyedik gimnáziumban is, melles, erősen molett. Hittanárunk egy kicsit elpirult, és halkán, inkább csak magának meg nekem mondta:

— Ja, értem, nagylány...

En az első padban ültem, Dusi az utolsóban, de nagyszerű hallá-sa volt, s így megértette. Akkor meg kitört rajta a zokogás. Úgy sirt, hogy majd beleszakadt a szíve...

Hej, gyermekévek... Régen volt...

No de, mit is akartam monda-ni? Ja, igen, hogy elkerültem a mi kis városunkból magam is. Aztán évek múlva felkerültem Pestre. Színházi kritikus voltam akkoriban, érdeklődtem a kollé-gáktól Dusiról. Azt mondták, hogy elhagyta a színpadot, fel-cserélte a pártát a főköttével. Egy neves orvos felesége lett.

— Színésznőrs — mondták a kollégáim, mert akkoriban diva-tos dolog volt a színésznő-orvos-feleség szerepe.

Felkerestem, miután kinyomoz-tam, hol lakik. Utbaigazított az orvos férj rendelésének címe a telefonkönyvből.

— Ez az én igazi szerepem az életben! — mondta Dusi, szinte diadalmasan. — Édesapára hall-gattam, színészöl lettem, de so-ha, egy pillanattal sem felejtettem el, hogy családanyá akarok len-ni, legalább hat gyerekkel...

Egyelőre két gyermek volt, egy fiú, aki az édesapjára, s egy kislány, aki a gyermek Dusira hasonlított. Dusi ismét meghízott, a férj már akkor aggódott a vér-nyomásá miatt.

— Vesealapon van, nehezen gyógyítható — mondta. Dusival felelevenítettük a gyermekkori gyakori „árvizet”, s a tiszte-lendő urat, aki első szerelme volt... Már akkor gyenge volt a veséje, és később, a sok próba fűtetlen színpadokon, a rendszer-telen étkezés, borivás, hiszen kül-földön, Olaszországban és Párizs-ban vizet sohasem ittak a turnék alatt, ez mind káros volt a vesé-jére. Viszont, ezen az alapon is-mérkedett meg férjével, amiért hálás volt a sorsnak.

Nagyon boldogan éltek, harmo-

nikusabb házasságot sohasem lát-tam. Dusi sok társadalmi mun-kát végzett s a gyerekek iskolái-ban, mint szülői munkaközösségi tag, rendkívül aktív és lelemé-nyes volt. Színdarabokat rende-zett, verseket, énekszámokat ta-nított be iskolai ünnepélyekre, igazgató és tanárok köszöntésére valamely kitüntetésük alkalmá-ból, nyugalomba vonuló tanárok búcsúztatására és a többi.

És mint orvosfeleség is megáll-ta a helyét. A betegekkel a váro-szobában elbeszélgetett, neki ön-tötték ki a szívüket; elmesélték ügyes-bajos dolgaikat, bánatukat vagy örömeiket, sikereiket vagy sérelmeiket. Az orvos férjnek már „csak” a betegségről beszél-tek...

— Több beteggel tud így fog-lalkozni — magyarázta Dusi. — Mert sok pénz kell a háztartá-sunkra. Két idős nővéremet is se-gítenünk kell, meg a férjem édesanyját is.

A férje betegre dolgozta ma-gát. Túlságosan lelkiismeretes volt. Akármilyen gyengének ére-zte magát, ha beteghez hívták, talpon volt. Kellott a pénz, a gyere-kek iskoláztatása, a sógorok, meg a mama támogatása sokat felemésztett. SZTK-orvos volt, belgyógyász és nem — sebesz... Nem tudott „válni”...

Aztán jött az ötvenhatos törté-nelmi szélvihar. Dusi családját is feldúlta ez az értelmetlen, gyil-kos tornádó. Fia, akit az egye-temre nem vettek fel, mert apja-nya értelmiségi volt, nyugatra ment.

— Talán soha többé nem látom! — zokogott Dusi. — A fér-jem apja mozdonyvezető volt, én meg nem is ismertem az apámat, a háborúban esett el. Anyánk kislóvára nevelt fel bennünket... Te tudod, hogy csak nálatok kap-tam néha egy-egy jó falatot... És egy-egy jó könyvet is csak nálatok olvashattam.

A kislányát felvették aztán az egyetemre, a fiú még pincéres-kedett Londonban, tökéletesítette magát az angol nyelvből, majd ő is iskolát végzett, s szépen ér-vényesült. Megházasodott oda-kint, s eljött az idő, amikor meg-hívhatta a szüleit családi házá-ba. Mindketten kirepültek Ang-liába, s amikor hazajöttek, Dusi sokat mesélt az ottani életéről, fiá-nak karrierjéről, szép családi életéről.

— Boldog vagyok, hogy meg-látogathattam. Többé úgysem megyek ki hozzájuk... Nagy sze-retettel vettem körül, minden na-gyon szép volt, de — ő már nem az én fiam... Egy angol úriem-bert találtam, aki beszélni sem akar magyarul. Csak ha magunk közt voltunk, akkor fordította magyarra a szót — a mi ked-vünkért. Sohasem fog hazajönni az életbe! Ő már beleolvadt a felesége családjába...

A lány elvégezte a főiskolát, s aztán férjhez ment egy mester-emberhez. Nagyon derék vejük volt, szeretett őt a fiuk helyett, megérdemelte. A vállán vitte be éjszaka a kórházba az apását, amikor a nyugdíjkorhatár szélén — szívtrombózist kapott. Ez is tí-pikus betegség volt, az idős or-vosok kényszernyugdíjazása. Örökre elnyugodott.

Két szép kislány unokája mellett találtam, amikor a férje meghalt.

— Most már rajtam a sor — mondta nyugodt hangon, és álomlátó szeme a távolba révedt. — Végeztem a fő hivatalú anyá-szereppel... Nincs miért élnem... Természetesen vigasztaltam, hi-szen itt van a két kis unokája, ezekért érdemes élnie, most már nagymama szerepben.

Megcsóválta a fejét és halkán mondta:

— Nekik már nem lesz szük-ségük rám. Derék apjuk van, az anyjukat én neveltem, jó lesz hozzájuk. És a londoni nagybáty-juk máris küldi a sok ruhát, ajándékot. Ha nagybabák lesz-nek, ő akarja odakint neveltetni őket.

A temetésen Dusi megindítóan szép volt. Gyönyörű szeme, áttet-sző, fehér arca csak úgy világí-tott a fátyolon keresztül. Nem sirt, csak nézte, nézte a koporsót, amint leeresztették a földre.

Egy hét múlva agyvérzést ka-pott, és követte a férjét. A fris-sen ácsott sirt újra kihantolták, rátemették. Még a koszorúk, vi-rágok sem hervadtak el a síron. Philemon és Bauci... Ez volt Dusi, az ideális családanyája törté-netének befejezése.

CSÁNYI PIROSKA

Berczeli A. Károly

A Nap fia

A Kisvárosra gondolok megint, hol anyám várt reménykedve engem, s aztán a kintől egyszer csak felhőrdült rekedten, s én megszülettem —

Nagy július volt, forró, rekkenő, az asszonyok kábák, mogorvák, s a baba is szótlan végezte dolgát, úgy fojtogatta őt a hő — Tombolt a nyár alföldi pokla, s anyám is izzadt, vergődött sikoltva, míg magzatát világra tolt, de tudta: ki kell bírnia! — Így lettem én a Nap fia!

A Nap fia — S mint régvolt nagy királyok, kiket büszkévé tett az eredet, én is sugárzó trónra hágok, és csörgő pénz helyett szétszórom nyári kincsemet —

Gyümölcsöt? Búzá-t vagy virágot? Azt is! De inkább tiszta fényt, a Nap legdrágább ajándékaként!

Oly fényt, amelynek kristály igaza a lelkeken is áthatol, s áttetsző és laza lesz tőle majd e sárhaza, mely sűrű és komor — Oly fényt, amelynek sugarában a sok dühödő különbség egybeforr, s fehérre izzunk valahányan a Nap tüzes csóvaitól — Oly fényt, amely kiűzi tán azt a sanda rémet, mely bennünk honol, s olyan világosságot áraszt e földön szerte, mint sehol —

Ez lenne a nagy nyári kor!

S a fény mellé még egy kis meleget kívánnék — állva trónomon —, olyant, mely engem is megérlelt, úgy lehet, anyám méhében egykoron — Oly hőt, mely anyiunk hűlő szívét a Nap nyarával töltse meg: hogy tudjunk élni még egymáshoz kissé közelebb —